

حایه موحدین

روزنامهنگار

رئیس دستگاه قضا یکشنبه شب به گفت‌وگوی زنده تلویزیونی با مردم نشست و از اقداماتش در همین گام‌های چندماهه گفت و برنامه و راهبرد های قوه قضائیه را هم شرح داد. ابراهیم رئیسی به‌درستی می‌داند که اعتماد با بخشنامه و سخنرانی و اطلاعیه به دست نمی‌آید از این رو تاکید کرد عزم‌شان جزم است عملکردشان به گونه‌ای باشد که از آن طریق اعتماد و اطمینان مردم را به خود جلب و بر سرمایه اجتماعی قوه قضائیه بیفزایند. رئیسی می‌گوید اینکه مردم احساس کنند مسئولان درد آنها را می‌شناسند و اجرای عدالت، اعتمادشان را بالا خواهد برد.

رئیس دستگاه قضا همچنین خبر داد که طی سه ماه اخیر شورای حقوق شهروندی (مشکل از مسئولان قضایی و مسئولان غیرقضایی) را فعال کرده‌اند. او اشاره‌ای هم به مشکلات و ابهامات قانون حقوق شهروندی داشت و آزادی‌های مشروع را از جمله نواقض این قانون خواند. رئیس دستگاه قضایانت از آزادی‌های مشروع را از وظایف قوه قضائیه خواند. رئیسی همچنین بر اجرایی و فعال شدن سامانه رسیدگی به اموال مسئولان از دوماه آینده خبر داد و تاکید کرد که اولین نفری خواهد بود که اموال خود را اعلام می‌کنم. رئیسی تاکید دارد به قول معروف، «بزن درو» نیست که فردی رشوه‌ای بگیرد و فسادی کند و موضوع تمام شود، بلکه حکم ابطال و پیگیری می‌شود تا مساله فساد ریشه کن شود. در همین راستا بر خود با ۶۰ قاضی متخلف را شروع مقابله با فساد در دستگاه قضایی خواند. پیشگیری از وقوع جرم از دیگر محورهای سخنان رئیس جدید قوه قضائیه در ساختمان شهدای سرچشمه بود. قانون مربوط به پیشگیری از جرم چهار سال پیش تصویب شده است با این حال رئیسی خبر داده بود. در همین چند ماه رسیدنش به کرسی ریاست قوه برای اولین بار جلسه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم را تشکیل داده‌اند. تقلیل حساب‌های قوه قضائیه به پنج حساب نیز از دیگر محورهای سخنان حجت‌الاسلام رئیسی بود. او تاکید دارد که تا پایان سال حتما گزارش کاملی از درآمدها و هزینه‌های این حساب‌ها به مردم داده شود.

به این بهانه، درخصوص عملکرد دستگاه قضا در چند ماه اخیر سراغ نایب‌رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی رفتیم. یحیی کمالی‌پور معتقد است رئیسی در کسوت

نگاه

رامین مالک

پژوهشگر حلقه مطالعات جرم‌شناختی و عدالت کیفری مرکز رشد دانشگاه امام صادق(ع)

مهم‌ترین سرمایه هر کشور و به تبع آن هر سازمان و نهادی، نیروی انسانی است. نیروی انسانی به‌عنوان قلب تپنده و محرک اصلی سازمان، مجری و پیش‌برنده همه برنامه‌ها و تحولات است. نیروی انسانی در قوه قضائیه از جنبه‌های مختلفی مدنظر می‌باشد؛ یکی اینکه مهم‌ترین وظیفه این نهاد، یعنی رسیدگی قضایی توسط قضات صورت می‌گیرد و نیروی انسانی به‌عنوان قاضی سالم و صالح، می‌تواند خیل عظیم برنامه‌ها و تحولات قوه قضائیه را سامان ببخشد، زیرا قضات در سراسر کشور، ویرتینر قوه قضائیه تلقی می‌شوند و نمایشگر سلامت، علم، حکمت و عدالت‌طلبی قوه قضائیه هستند. درواقع، این قضات هستند که می‌توانند تصویر سازمانی قوه قضائیه را ارتقا ببخشند یا باعث تخریب آن نزد افکار عمومی شوند، اما موضوع نیروی انسانی در قوه قضائیه، در قضات خلاصه نمی‌شود و مدیران در سطوح مختلف نیز شامل آن می‌شوند.

موضوع دیگری که درخصوص نیروی انسانی در کشور و قوه قضائیه مدنظر است، «جوان‌گرایی» است که ترکیب شور و نشاط و تجربه را راهگشا و پیش‌برنده تحول در قوه قضائیه قرار می‌دهد. اما این جوان‌گرایی به چه شکل و در چه سطوحی باید صورت پذیرد؟

آموزش یا تربیت؟

نیروی انسانی مورد نیاز برای قوه قضائیه حالت‌های مختلفی دارد؛ بخشی از آن، کارمندان هستند که در قالب آزمون‌های استخدامی جذب و در امور اداری در سطوح مختلف قوه به کار گمارده‌می‌شوند. بخش دیگر، قضات هستند که به‌منظور رسیدگی و صدور حکم در محاکم قضایی جذب می‌شوند. این بخش از طریق دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری تأمین و بخش دیگر از طریق جذب از دانشگاه‌های دیگر در قالب جذب عمومی و جذب اختصاصی هر ساله صورت می‌گیرد.

طبق بند ۳ اصل ۱۵۸ قانون اساسی، عدالت و نیز اصل ۱۶۳، می‌توان ویژگی‌هایی مانند علم، تقوا، عدالت، پرهیز از طمع، و... را برشمرد. از سوی دیگر، در نهج‌البلاغه نیز امیرالمومنین علی(ع)، در نامه ۵۳ خطاب به مالک اشتر ویژگی‌هایی را برمی‌شمارند: الف. «مَنْ اخْتَارَ الْحَرْمَ مَبْنً اَنْ اَفْضَلَ عَرَبِيَّتْ كَفَى نَفْسَكَ»؛ قاضی باید از نظر مراقبت بر نفس و خودسازی، مقام‌الایی را داشته باشد. ب. «مَنْ لَا تَضْيِقُ بِهِ الْأُمُورُ»؛ قاضی باید شخصیتی داشته باشد

رئیس قوه قضائیه نسبت به رسای پیشین، سه ویژگی و امتیاز بارز دارد که آن امتیازات می‌تواند باقی‌ای از امید را در دل مردم ایجاد کند و به «فرهیختگان» گفت: «امتیاز اول اینکه ایشان تنها رئیس قوه قضائیه‌ای هستند که از سطح و بدنه این قوه به ریاست رسید. از این روزوایی پیدا و پنهان دستگاه قضایی را به خوبی می‌شناسد و نسبت به مسائل مختلف این حوزه آگاهی کامل دارد. موضوع دیگر اینکه ایشان از یک پشتوانه مردمی نیز برخوردار است و عملکردشان در دستگاه قضایی و همچنین زمانی که در دستگاه قضایی نیز فاصله گرفته بود، به گونه‌ای است که اعتماد عمومی را نیز جلب کرده است.»

نماینده مردم کرمان افزود: «ایشان در مدت مسئولیت در دستگاه

سیاست

نایب‌رئیس کمیسیون قضایی مجلس در گفت‌وگو با «فرهیختگان» تبیین کرد

۳ ویژگی مهم رئیس قوه قضائیه برای تغییر

قضایی و سایر مسئولیت‌ها تا پاک‌دستی و سلامت نفس برخوردار بوده است. همین خصوصیات و امتیازات مواردی است که می‌تواند ایشان را در پیشبرد بهتر امور کمک کند.»

نایب‌رئیس اول کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس با اشاره به عزم قوه قضائیه در اصلاح خود، گفت: «اولین شرط مصالحان جامعه این است که خودشان سالم باشند و از این رو آقای رئیسی به درستی اصلاح‌گری را از دستگاه قضایی آغاز کرده‌اند. سالم‌سازی و اصلاح‌گری در دستگاه قضایی به‌طور حتم در جلب اعتماد بیش از پیش مردم و جامعه اثرگذار خواهد بود و باعث شفاف‌سازی در حوزه عملکردی و مبارزه با رانت و فساد خواهد شد.»

کمالی‌پور تاکید کرد: «اقدامات اخیر قوه قضائیه در مدت کوتاه

تحول در قوه قضائیه و مساله نیروی انسانی

به دنبال تربیت قاضی است، استفاده از اساتیدی که تجربه قضایی ندارند، مطلوب نخواهد بود. درواقع، این دانشگاه و کلاس‌های درس آن، می‌تواند بهترین بستر برای انتقال تجربیات قضات عالم و عادل باشد و در کلاس‌های درس نیز دانشجویان از اساتید خود، درس قضاوت یاد بگیرند نه صرفاً آموزش فلان درس حقوقی از لایه‌لای جزوات و کتب حقوقی. به‌عبارت دیگر، کلاس درس، کلاس انتقال ملکه قضاوت بوده و نه تنها علم استاد بلکه تقوا و اخلاق وی نیز به دانشجویان منتقل شود. برخی از این انتقال از طریق رابطه‌ای که بین استاد و دانشجو شکل می‌گیرد و چیزی فراتر از استاد و دانشجویی است، امکان‌پذیر است. جذب‌قاضی از دانش‌آموختگان دانشگاه‌های دیگر نیز باید مورد بازنگری قرار گیرد. دانش‌آموخته‌ای که صرفاً آموزش حقوقی دریافت کرده و از آموزش‌های لازم دیگر به‌منظور کسب مهارت‌ها و نیز ایجاد ویژگی‌های تربیتی، محروم بوده است - به‌ویژه آنکه اساتید دانشگاه‌های دیگر، ارتباط اندکی با کار قضایی داشته‌اند - چگونه می‌تواند از طریق شرکت در یک آزمون تخصصی برای محک خوردن توانایی علمی و مراحل بعدی دیگر مانند آزمون رانشناسی یا پودمان‌های آموزشی بعدی، چنین ویژگی‌هایی را به دست آورد؟ از همین رو، نسبت به ارتقای تربیتی و آموزشی این دسته‌از دانش‌آموخته‌ها، باید برنامه‌های بیشتر و ادرا نظر گرفت تا بتوانند هم سطح تربیت یافتگان دانشگاه علوم قضایی، ملکه قضاوت را در خود ایجاد کنند.

مدیران قضایی یکی از نیازهای اصلی قوه قضائیه، مدیرانی است که به فرهنگ سازمانی آن آشنایی داشته و به اصول مدیریتی یک سازمان و نیز سیاستگذاری واقف باشند. صرف قاضی بودن فرد، باعث ایجاد توانایی مدیریت قضایی نمی‌شود، زیرا برای مدیریت قضایی دودسته ویژگی لازم است؛ ویژگی‌های لازم برای یک مدیر ویژگی‌های لازم برای مدیریت یک سیستم قضایی. یک مدیر قضایی باید قادر به سیاستگذاری جنایی باشد، یعنی بداند مساله قوه قضائیه چیست، برای انجام آن، سیاست لازم را انتخاب و به مرحله عمل برساند و با ارزیابی مستمر مسیر طی شده، نسبت به اصلاح آن، دقت و توجه لازم را داشته باشد.

جرم‌شناس یکی از نیازهای اصلی قوه قضائیه، متخصصان حوزه جرم‌شناسی است. در کشور ما به سبب پیشینه و ارادت ای بودن رشته حقوق از فرانسه، حقوق به معنای واقعی آن وجود ندارد و حقوق

آخرین راه در نظر گرفته شود. همان طور که آقای رئیسی هم تاکید دارند پیشگیری از وقوع جرم باید در حوزه قضایی به‌عنوان یک اصل مورد توجه قرار بگیرد. البته پیشگیری از وقوع جرم تنها برعهده قوه قضائیه نیست و سایر قوا و ارگان‌ها از جمله دولت و مجلس باید در این مسیر گام بردارند.»

کمالی‌پور نحوه تعامل قوه قضائیه در دوره جدید را بسیار خوب توصیف و خاطر نشان کرد: «در این مدت جلسات مشترک متعددی با نمایندگان مجلس و سایر دستگاه‌ها برگزار شده که از عزم قوه قضائیه برای تعامل با سایر ارگان‌ها برای برطرف کردن مشکلات خبر می‌دهد. این جلسات با اعضای کمیسیون قضایی مجلس نیز صورت گرفته و قرار بر این است که هر چند ماه یکبار این جلسات تکرار شود تا تعامل بین دستگاهی بین قوه تقنین و قوه قضا مستحکم‌تر باشد تا نتیجه آن ان‌شاء الله یک همفکری برای برن رفت از مشکلات شود.»

نایب‌رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس با اشاره به شأن قانونگذاری مجلس، گفت: «این شأن بیش از هر کمیسیون به کمیسیون حقوق و قضایی مجلس مربوط است. در حال حاضر ۳۳ درصد دستورکار صحن مجلس، عملکرد کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس است. در حال حاضر اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری و مواردی که از طرف رئیس قوه قضائیه به‌عنوان موانع تسریع رسیدگی‌ها اعلام شده، در دستور کار کمیسیون قضایی مجلس قرار گرفته و به‌زودی در نوبت صحن علنی نیز قرار خواهد گرفت. طرح اصلاح قانون دیوان عدالت اداری را نیز امروز (سه‌شنبه) به اتمام می‌رسانیم و به صحن علنی خواهیم رساند. هر جا قوه قضائیه مانعی داشته باشد که آن مانع ناشی از خلأ قانون یا عدم وجود قانون یا قوانین منسوخ یا معارض باشد، کمیسیون قضایی مجلس ظرفیت رفع موانع و سهل کردن مسیر قوه قضائیه را دارد.»

کمالی‌پور افزود: «در بحث مبارزه با فساد شاهدیم که طرح اعاده اموال نامشروع در دستور کار قرار گرفت و موادی از آن تصویب شد. اصل ۴۹ قانون اساسی که ۴۰ سال روی زمین مانده بود فاز عملیاتی آن آغاز شده است. این اصل به اعاده اموال نامشروع اعم از اموال ناشی از فساد، رانت، ارتشا و اعمال مجرمانه... می‌پردازد. آیین‌نامه اصل ۱۴۲ قانون اساسی نیز ابلاغ شد و در کنار آن اجرای سامانه ثبت اموال مسئولان و مواردی از این قبیل قطعا به مبارزه با رانت و فساد و اعتمادسازی عمومی و اجرای شفافیت در جامعه کمک خواهد کرد.»

موجود نیز حقوق قضایی است که در بهترین حالت می‌تواند تکنیسین قضایی اعم از قاضی و وکیل تربیت کند.

از همین رو، در کشور ما، آشنایی با رشته جرم‌شناسی وجود ندارد و اندک آشنایی موجود نیز از دریچه حقوق فرانسه است. در نگاه فرانسوی نیز جرم‌شناسی در علت‌شناسی جنایی خلاصه می‌شود. حال آنکه امروزه جرم‌شناسی، دانش پیشرفته و گسترده‌ای است که یافته‌های آن، مبنای سیاستگذاری جنایی قرار می‌گیرد. این دانش، مطالعه علمی ماهیت و قلمرو جرم، و علل آن به‌منظور کنترل جرم است. این تعریف، شامل حوزه‌های علت‌شناسی، پیشگیری، مدیریت پلیسی، مدیریت قضایی و مدیریت کیفرگذاری و کیفردهی می‌شود و از طریق ارتباط با دانش‌های دیگر، به حکمرانی مساله جرم از طریق سیاستگذاری جنایی اقدام می‌کند.

یکی از مشکلات اصلی کشور، نادیده گرفتن این دانش است به گونه‌ای که رشته جرم‌شناسی در ایران وجود ندارد، به همین خاطر مسائلی مانند پیشگیری از جرم در کشور ما مهجور است.

در حالی که از طریق مطالعات علمی دقیق، می‌توان نسبت به کنترل پدیده مجرمانه در کشور اقدام کرد.

نیروی جوان یکی از مسائلی که امروز در سطح جامعه ما شنیده می‌شود، انتظار جوان‌گرایی در سطوح مدیریتی کشور است. اما این انتظار در قوه قضائیه چگونه باید باشد؟ به نظر می‌رسد که مردم، این نیازمند مقداری تجربه است. از سوی دیگر، این جوان‌گرایی باید به تدریج اتفاق بیفتد و حرکت قوه به این سمت باشد که فتره فتره جوان‌ها بتوانند مسئولیت امور را برعهده بگیرند. در ضمن باید توجه داشت که این جوان‌گرایی صرفاً در سطح مدیریتی نیست و استفاده از قضات جوان نیز می‌تواند در راستای جوان‌گرایی تلقی شود. نکته‌طریقی که مسئولان قوه قضائیه باید در نظر داشته باشند این است که این جوان‌گرایی باعث ایجاد تصویر نادرست در ذهن مردم و بی‌اعتمادی آنان نشود.

همان طور که اشاره شد نیروی انسانی قوه قضائیه، اعم از مدیران، قضات و حتی کارمندان، ویرتینر قوه قضائیه محسوب می‌شوند و مهم‌ترین عامل در نحوه شکل‌گیری تصویر سازمانی قوه قضائیه در نزد افکار عمومی هستند. به‌طور مثال، وقتی در بدو ورود به ساختمان مجتمع قضایی، از نحوه برخورد سرباز با ارباب رجوع تا برخورد کارمندان و نیز قضات، این تصویر در حال بهبود یا خراب شدن است، هر چند مدیران قضایی با صرف هزینه‌های فراوان به دنبال بهبود تصویر قوه قضائیه باشند.

آگهی تجدید مزایده عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر در نظر دارد مکان کارواش خودروهای خود واقع در بخشی از محوطه ضلع جنوب شرقی ساختمان مرکزی، خیابان علامه طبرسی (کیلومتر ۷ جاده نظامی) را از طریق مزایده عمومی به پیمانکاران (ساختارن) و احد شرایط واکذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان حقیقی و حقوقی دعوت می‌شود برای خرید اسناد مزایده از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری در ساعت اداری به حوزه معاونت توسعه، مدیریت و منابع دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر واقع در قائمشهر-خیابان علامه طبرسی(ره)- ساختمان ولایت مراجعه نمایند.

- مبلغ خرید اسناد مزایده ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد که متقاضیان می‌بایست مبلغ یادشده را در ساعت اداری حداکثر تا تاریخ پایان آگهی به حساب سیبا شماره ۰۱۰۷۷۸۵۲۷۱۰۰۹ نزد بانک ملی شعبه میدان امام قائمشهر واریز نموده و جهت اخذ اسناد و مدارک، تحویل مناقصه گذار نمایند. - هزینه درج آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد، ضمن اینکه دانشگاه در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد و در آن خصوص هیچ گونه مسئولیتی متوجه دانشگاه نخواهد شد.

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر

آگهی تجدید مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر در نظر دارد جهت تأمین نیروی انسانی مربوط به نفلات خود مختگاری مجموعه ساختمان‌ها، انتظامات، خوراک،ه، گلاخانه، استخر و پوش ماهی، مرغداری، تأسیسات و نگهداری آن را به پیمانکار توانمند و اخلاص شرایط (اشخاص حقوقی) که دارای مجوزات قانونی به همراه ارائه رزومه مشخص در این امر بوده را از طریق مناقصه به مدت یک سال واکذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان حقیقی و حقوقی دعوت می‌شود برای خرید اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری در ساعت اداری به حوزه معاونت توسعه، مدیریت و منابع دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر-واقع در قائمشهر-خیابان علامه طبرسی(ره)- ساختمان ولایت- طبقه سوم (خوزه تدارکات دانشگاه) مراجعه نمایند. - مبلغ خرید اسناد مناقصه ۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد که متقاضیان می‌بایست مبلغ یاد شده را در ساعت اداری حداکثر تا تاریخ پایان آگهی به حساب سیبا شماره ۰۱۰۷۷۸۵۲۷۱۰۰۹ نزد بانک ملی شعبه میدان امام قائمشهر واریز نموده و در زمان اخذ اسناد و مدارک، تحویل مناقصه گذار نمایند. - هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد. - دانشگاه در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار بوده در این خصوص هیچ گونه مسئولیتی متوجه دانشگاه نخواهد بود. - لازم به یادآوری می‌باشد که پرداخت هزینه‌های مربوط به خرید اسناد مناقصه برای هر یک از شرکت کنندگان در مناقصه الزامی می‌باشد.

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر

آگهی تجدید مزایده عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر در نظر دارد ضایعات مربوط به اموال اسقاطی این واحد را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از کلیه متقاضیان حقیقی و حقوقی دعوت می‌شود برای خرید اسناد مزایده از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری در ساعت اداری به حوزه معاونت توسعه، مدیریت و منابع دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر، واقع در قائمشهر، خیابان علامه طبرسی(ره)- ساختمان ولایت- طبقه سوم (خوزه تدارکات دانشگاه) مراجعه نمایند.

-مبلغ خرید اسناد مزایده ۷۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال (غیر قابل استرداد) تعیین شده است که متقاضی باید وجه یاد شده را در ساعت اداری حداکثر تا تاریخ پایان آگهی به حساب سیبا شماره ۰۱۰۷۷۸۵۲۷۱۰۰۹ نزد بانک ملی شعبه میدان امام قائمشهر واریز نموده و در زمان اخذ اسناد و مدارک، تحویل مزایده گذار نمایند. - هزینه درج آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد. - دانشگاه در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار بوده و در این خصوص هیچ گونه مسئولیتی متوجه دانشگاه نخواهد بود.

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر

آگهی تجدید مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر در نظر تعداد ۲ گونه ماهی از نوع فیل ماهی را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. لذا از کلیه متقاضیان حقیقی و حقوقی دعوت می‌شود برای خرید اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری در ساعت اداری به حوزه معاونت توسعه، مدیریت و منابع دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر، واقع در قائمشهر-خیابان علامه طبرسی(ره)- ساختمان ولایت- طبقه سوم (خوزه تدارکات دانشگاه) مراجعه نمایند.

- مبلغ خرید اسناد مناقصه ۷۰۰۰۰۰۰۰ ریال (غیر قابل استرداد) تعیین شده است که متقاضی باید مبلغ یادشده را حداکثر تا تاریخ پایان آگهی به حساب سیبا شماره ۰۱۰۷۷۸۵۲۷۱۰۰۹ نزد بانک ملی شعبه میدان امام قائمشهر واریز نموده و در زمان اخذ اسناد و مدارک، تحویل مناقصه گذار نمایند. - هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد. - دانشگاه در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار بوده و در این خصوص هیچ گونه مسئولیتی متوجه دانشگاه نخواهد بود.

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر